

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולמן בן הרב ישראל זצ"ל

ניסים שנעשו בבית המקדש

(כ"א א) אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שישראל עולין לרגל עומדין צפופין, ומשתחווים רווחים. ונמשכין אחת עשרה אמה אחורי בית הכפורת.

מאי קאמר? הכי קאמר: אף על פי שנמשכין אחת עשרה אמה אחורי בית הכפורת, ועומדים צפופין, כשהן משתחווין, משתחווין רווחים. וזה אחד מעשרה ניסים שנעשו במקדש.

דתנן (אבות ה,ה): עשרה ניסים נעשו בבית המקדש: לא הפילה אשה מריח בשר הקדש, ולא הסריח בשר הקדש מעולם, ולא נראה זבוב בבית המטבחים, ולא אירע קרי לכהן גדול ביום הכפורים, ולא נמצא פסול בעומר, ובשתי הלחם, ובלחם הפנים, ועומדים צפופים ומשתחווים רווחים, ולא הזיק נחש ועקרב בירושלים מעולם, ולא אמר אדם לחברו צר לי המקום שאלין בירושלים.

פתח במקדש וסיים בירושלים?

איכא תרתי אחרנייתא במקדש, **דתניא**: מעולם לא כיבו גשמים אש של עצי המערכה; ועשן המערכה, אפילו כל הרוחות שבעולם באות ומנשבות בו, אין מזיזות אותו ממקומו.

ותו ליכא? **והתניא** רב שמעיה בקלנבו: שברי כלי חרס נבלעין במקומן. ואמר אביי: מוראה ונוצה ודישון מזבח הפנימי ודישון המנורה, נבלעין במקומן.

פסולי תלתא הוו, חשבינהו בחד, אפיק תרי ועייל תרי.

אי הכי בלועין נמי תרי הוו, חשבינהו בחד, חסרו להו!

איכא נמי אחריתי, דאמר רבי יהושע בן לוי: נס גדול היה נעשה בלחם הפנים, סלוקו כסדורו, שנאמר "לָשׁוּם לֶחֶם חֵם בַּיּוֹם הַלֶּקְחוֹ".

ותו ליכא? והאמר רבי לוי: דבר זה מסורת בידינו מאבותינו, מקום ארון אינו מן המדה. ואמר רבנאי אמר שמואל: כרובים בנס היו עומדין!

ניסי דבראי קא חשיב (מבחוץ, בעזרה, ניסים הידועים לכל). ניסי דגואי, לא קא חשיב.

אי הכי לחם הפנים נמי ניסי דגואי הוא!

לחם הפנים ניסי דבראי הוא, דאמר ריש לקיש: מאי דכתיב "עַל הַשֶּׁלֶחַן הַטְּהוֹר"? טהור, מכלל שהוא טמא (שמקבל טומאה)?! כלי עץ העשוי לנחת הוא, וכל כלי עץ העשוי לנחת אינו מקבל טומאה, וחוצץ בפני טומאה! אלא, מלמד שמגביהין אותו לעולי רגלים, ואומרים להם: ראו חיבתכם לפני המקום, שסילוקו כסדורו, שנאמר "לָשׁוּם לֶחֶם חֵם בַּיּוֹם הַלֶּקְחוֹ".

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

(כ"א ב') ותו ליכא? והאמר רב אושעיא: בשעה שבנה שלמה בית המקדש נטע בו כל מיני מגדים של זהב, והיו מוציאים פירותיהן בזמנן, וכשהרוח מנשבת בהן נושרין, שנאמר "יָרַעַשׁ כָּל־בְּנוֹן פְּרִי־ו". וכשנכנסו נכרים להיכל, יבש, שנאמר "וּפְרַח לְבָנוֹן אֲמָלֶל". ועתיד הקדוש ברוך הוא להחזיר, שנאמר "פָּרַח תִּפְרַח וְתִגַּל אֶף גִּילַת וְרַנָּן כְּבוֹד הַלְבָנוֹן נִתַּן לָהּ!"

ניסי דקביעי לא קא חשיב.

השתא דאתית להכי, ארון וכרובים נמי, ניסי דקביעי נינהו.

אמר מר: ועשן המערכה. ומי הוה עשן במערכה?! **והתניא:** חמישה דברים נאמרו באש של מערכה: רבוצה כארי, וברה כחמה, ויש בה ממש (בשלהבת שלה), ואוכלת לחין כיבשין, ואינה מעלה עשן!

כי קא אמרינן (דמעלה עשן) בדהדיוט (באש הדיוט שהיו מביאים אצלה), **דתניא:** "וְנִתְּנוּ בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ"¹, אע"פ שאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט.

שיטות הראשונים

מצוה להביא אש מן ההדיוט: פירש ריטב"א, ממדורת בית המוקד. ודוקא במזבח החיצון; אבל במזבח הפנימי, אין מוליכין ואין מקטירין אלא בגחלי קודש, ממערכה העשויה לכך במזבח החיצון.² **והרמב"ם** כתב, "מִצְוֹת עֲשֵׂה לְהִיּוֹת אֵשׁ יְקוּדָה תִּמְיֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ, שְׁנֵאָמַר: "אֵשׁ תִּמְיֵד תִּוְקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ" (ויקרא ו); אף על פי שְׁהָאֵשׁ יִרְדֶּה מִן הַשָּׁמַיִם - מִצְוָה לְהִבְיֵא אֵשׁ מִן הַהֲדִיּוֹט, שְׁנֵאָמַר: "וְנִתְּנוּ בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ" (ויקרא א,ז)."³

הדרן עלך שבעת ימים

¹ ויקרא א,ז.

² כדאיתא לקמן (מ"ה א'), דמערכה בפני עצמה היו עושין על המזבח, שממנה נוטל אש לקטורת. וכתבו רשב"א וריטב"א בשם הרשב"ד, שבזה טעו בני אהרן, שהשוו מזבח הפנימי למזבח החיצון.

³ מקורות: רשב"א (עירובין ס"ג א', ד"ה מאי דרוש). ריטב"א (יומא כ"א ב', ד"ה מצוה). רמב"ם (הל' תמידין ומוספין ב,א).